

Uitvraag toestroomgebieden

Datum: 31-3-23

Inleiding: Nederland moet vanuit de derogatiebeschikking nutriënten verontreinigde gebieden (verder NV-gebieden) aanwijzen waar aanvullende maatregelen gaan gelden ter verbetering van de waterkwaliteit. Deze aanwijzing moet gebeuren voor gebieden waar de oppervlaktewaterkwaliteit niet voldoet aan totaal N en totaal P (KRW-norm zomerhalfjaargemiddelde) en voor gebieden waar de grondwaterkwaliteit niet voldoet voor nitraat. Deze aanwijzing moet per 1/1/2024 definitief worden gedaan. Deze aanwijzing wordt in een werkgroep “aanwijzing NV-gebieden per 2024” met LNV, I&W, Unie, waterschappen, IPO, STOWA en Informatiehuis Water. Om deze aanwijzing te kunnen doen is informatie nodig vanuit de waterschappen. Hiervoor komen twee uitvragen; de voorliggende vraag en een uitvraag voor betreffende belasting landbouw.

Derogatiebeschikking:

*Nederland zorgt uiterlijk op 1 januari 2024 voor **een nieuwe aanwijzing** en **een nieuwe kaart** van gebieden die verontreinigd zijn door **nitraten en fosfor uit agrarische bronnen** (“met nutriënten verontreinigde gebieden”), die alle stroomgebieden omvat waarvan de meetpunten aangeven dat de **grond- en oppervlaktewateren gemiddeld of incidenteel met nitraten** zijn verontreinigd, **gevaar** lopen te worden verontreinigd **en een stijgende tendens** vertonen, of **eutroof** zijn, of **dreigend eutroof** te worden.*

*Met ingang van 1 januari 2024 gelden een definitieve aanwijzing en kaart van met nutriënten verontreinigde gebieden, die ten minste de in 2023 aangewezen gebieden omvatten, alsmede elk ander extra gebied waar de bijdrage van de landbouw aan de nutriëntenverontreiniging significant is, d.w.z. **meer dan 19 % van de totale nutriëntenbelasting**.*

Doel: deze uitvraag heeft als doel inzicht te krijgen over de mogelijke indeling om NV-gebieden aan te wijzen voor oppervlaktewater, mede op basis van de beschikbare data. Deze informatie is nodig om een voorstel op te kunnen stellen door de werkgroep NV-gebieden over de indeling van toestroomgebieden van de aan te wijzen NV-gebieden. De werkgroep zal het voorstel toetsen bij de partijen (LNV, I&W, IPO, Unie). De Unie zal dit agenderen bij de Commissie Waterketen en Emissies ter bespreking en advisering aan de Minister van LNV en I&W. Uiteindelijk besluit de Minister van LNV, mede namens met de bewindspersonen van I&W op basis van welke indeling de NV-gebieden aangewezen worden. En hoe omgegaan kan worden met mogelijke verschillen tussen waterschappen. Voor het aanwijzen van NV-gebieden voor grondwater loopt een apart traject.

Deadline: deze uitvraag is op 31 maart naar alle waterschappen toegestuurd. Het verzoek is om uw reactie uiterlijk **11 april 12 uur** in te sturen zodat deze besproken kan worden in de volgende bijeenkomst van de werkgroep aanwijzing NV-gebieden 2024.

Vraag: kunt u onderstaande tabel invullen en bij de laatste vraag aangeven welke gebiedsindeling voor u de voorkeur heeft om toe te passen en daarbij kort aan te geven waarom?

De werkgroep NV-gebieden wil de verschillende indelingen kunnen afwegen om tot een voorstel te komen. De werkgroep maakt onderscheid in:

- de toestroomgebieden dan wel afwateringsgebied van de 745 KRW oppervlaktewaterlichamen (uit de stroomgebiedsbeheerplannen 2022-2027;
- deelgebieden die zijn ontstaan bij de Provinciale Programma's Landelijk Gebied (PPLG's van het NPLG, beschikbaar bij je NPLG-coördinator van het waterschap of bij de provincie);
- de 21 waterschapsgebieden;
- de 6 RBO stroomgebieden;
- heel Nederland.

Deze uitvraag is met Informatie Huis Water besproken om te bepalen welke data al beschikbaar is bij IHW, zodat deze niet opnieuw hoeft te worden uitgevraagd bij de waterschappen zodra de data gevraagd wordt om de NV-gebieden aan te wijzen. Dit is aangegeven in tabel 1.

Voor vragen kunt u contact opnemen met [REDACTED] (UvW) of [REDACTED] (Ministerie van LNV)

Waterschap	Noorderzijlvest
------------	-----------------

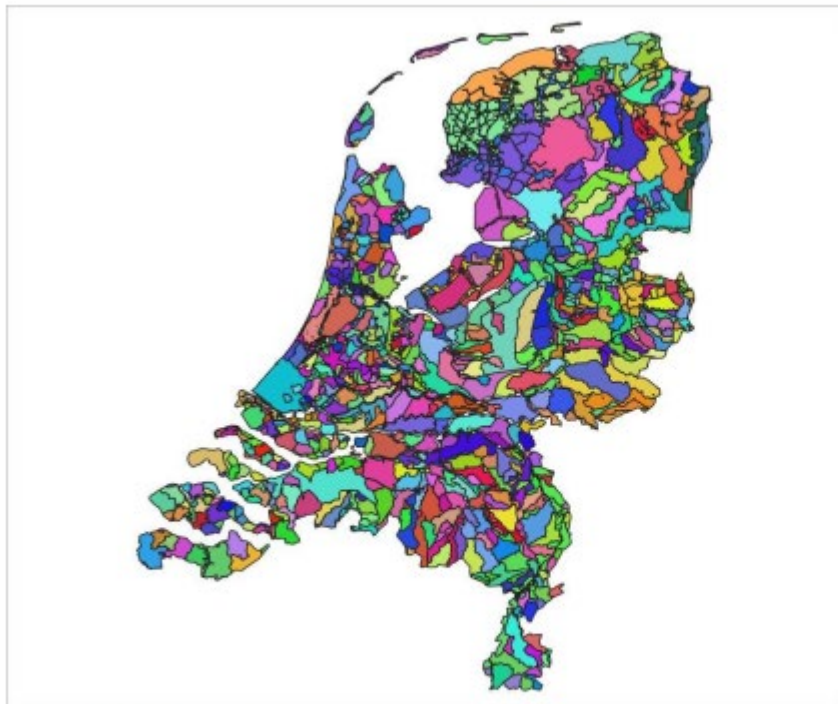
Tabel 1 Vragen over de mogelijke gebiedsindelingen voor nutriënten verontreinigde gebieden.

Vraag. Antwoord per indeling	Toestroomgebieden van de KRW-waterlichamen	PPLG deelgebieden	Waterschap beheersgebied	RBO stroomgebied	Heel Nederland
Wanneer deze indeling wordt aangehouden, wat zijn dan de voordelen?	Dit is de verfijning waar we nu ook op rapporteren en die we goed in beeld hebben. Doet recht aan de grote verschillen die binnen het beheergebied bestaan.	Makkelijk voor de provincies	geen	geen	geen
Wanneer deze indeling wordt aangehouden, wat zijn dan de nadelen?	geen	PPLG deelgebieden vallen niet altijd samen met stroomgebieden. Dan is het lastig goed te bepalen wat een realistische beoordeling zou zijn.	Veel te grof: binnen het beheersgebied bestaan grote verschillen. Onze Drentse beken voldoen, maar op de Groningse klei zijn de P concentraties nog veel te hoog. Ons gebied bestrijkt verschillende provincies, waarbij de situatie ook sterk verschillend is.	Veel te grof	Veel te grof
Gemiddeld aantal representatieve meetpunten per toestroomgebied beschikbaar (6x per zomerseizoen meten, minimaal 6 jaar gegevens, totaal stikstof en totaal fosfor)	<i>Bij Informatiehuis Water beschikbaar.</i>	<i>* Indien informatie van KRW-waterlichamen gebruikt wordt, kan informatie vanuit IHW gebruikt worden voor hergroepering. Hierbij zullen naar verwachting de grenzen van de</i>	<i>Bij Informatiehuis Water beschikbaar.</i>	<i>NVT</i>	<i>NVT</i>

		<i>PPLG deelgebieden niet gelijk zijn aan toestroomgebieden.</i>			
Hoe zeker is het dat percelen in het toestroomgebied afwateren op de waterlichamen?	Zeker		<i>NVT</i>	<i>NVT</i>	<i>NVT</i>
Is deze indeling gebiedsdekkend voor uw beheergebied? Zo nee, welk deel beheergebied wordt ermee gedekt? Noem gebied en percentage t.o.v. totaal gebied.	Ja, 100%				
Zijn voor deze indeling normen afgeleid voor N en P? Zowel voor KRW-waterlichamen als overig water. Zo nee, voor welk deel beheergebied zijn normen afgeleid? Noem gebied en percentage t.o.v. totaal gebied.	Wel voor de KRW waterlichamen, niet voor overige wateren. NB N.a.v. de recente bronanalyse wordt een technische doelaanpassing voorbereid.				
Kunt u op dit niveau een kaartlaag opleveren met de benodigde data? Benodigde data: toestroomgebieden, totaal N en P norm en monitoringsdata.	<i>Naar verwachting kan gebruik gemaakt worden van een (geüpdatet versie van de) kaart waterlichaamgebieden opgesteld door WEnR (zie figuur 1). Welke voor- en nadelen ziet u hierbij?</i>				
Welke gebiedsindeling heeft uw voorkeur? En waarom?	Toestroomgebieden. Dit is het meest nauwkeurig en doet het meest recht aan				

	de feitelijke verschillen in ons beheergebied. Zo voorkomen we dat er maatregelen worden opgelegd in gebieden waar het probleem niet speelt.				
--	---	--	--	--	--

Figuur 1: indeling stroomgebieden waterlichamen uit [Het Landelijk Waterkwaliteitsmodel, pagina 118](#). Indien deze kaart gebruikt zou worden bij de aanwijzing van NV-gebieden, zal WEnR gevraagd worden een kaart te maken met de meest recente gegevens (3^e stroomgebiedsbeheerplannen en afgestemd met waterschappen).

Figuur 6.21 De waterlichaamgebieden waarvoor de emissies vanuit de bodem naar het oppervlaktewater worden gebruikt om de concentraties nutriënten in het oppervlaktewater te berekenen.